

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-347/20-J

Název	Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem
Sídlo	Nádražní 760, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem
E-mail	reditel@gybnp.cz
IČ	48 895 466
Identifikátor	600 016 005
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Milan Hanák
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Nádražní 760, 593 01 Bystřice nad Pernštejnem
Termín inspekční činnosti	3.–6. 3. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. a) získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků, o činnosti školy zapsané do školského rejstříku, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy,

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem (dále škola) vykonává v souladu se zápisem ve školském rejstříku činnost střední školy a školní jídelny-výdejny. V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 287 žáků v oborech 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté studium) a 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté studium). Ve škole je evidováno 27 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry se daří naplňovat v oblastech rozšířené spolupráce s vysokými školami a ve zkvalitnění materiálně technického vybavení školy. Mezi neúspěšné koncepční záměry patří zavedení integrované výuky předmětů a cizího jazyka (dále CLIL) v rámci projektu Erasmus Plus. Přestože k naplnění tohoto záměru směřovalo i vzdělávání několika pedagogických pracovníků, ve výuce byla tato metoda sledována v minimální míře. Úspěšně naplňovaným strategickým cílem školy je spolupráce s veřejností. Škola se podílí na akcích Bystřické zrcadlení, ve svých prostorech koná veřejné výstavy, besedy, přednášky atd.

Vedení školy stanovilo kritéria hodnocení pro pedagogy, která jsou každoročně vyhodnocována a k nimž jsou přijímána opatření. Vedení školy klade důraz na získávání zpětné vazby v oblastech sociálních vztahů, kvality poskytovaného vzdělávání atd. Toto probíhá např. formou dotazníkového šetření v různých oblastech, např. je prováděno v prvním pololetí primy, v maturitních ročnících či se zaměřuje na sociální vztahy ve škole. Výsledky těchto dotazníků jsou následně analyzovány a jsou k nim přijímána účinná opatření. Tato opatření jsou vedením školy ověřována opět formou dotazníků, případně také hospitacemi ve výuce, pokud se týkají kvality poskytovaného vzdělávání.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků za školní rok 2018/2019 se orientovalo na první pomoc, kyberšikanu či CLIL. Pedagogové si poskytují zpětnou vazbu a vykonávají vzájemné hospitace, pro něž jsou stanovena sledovaná kritéria. Tato kritéria jsou vyhodnocována také vedením školy. Nedostatky se objevují v činnosti předmětových komisí v oblasti výsledků vzdělávání žáků. Předmětové komise se zaměřují zejména na organizační záležitosti, kontrolu plnění učebních osnov atd.

Ke zkvalitnění přenosu informací byly ve škole pořízeny informační tabule, jež jsou zdrojem pokynů a zpráv pro žáky a pedagogy. Ke zvýšení kvality výuky přispěla např. obnova vybavení odborných učeben. Čtenářská gramotnost je podporována rozsáhlým počtem titulů ve školní knihovně, s nimiž žáci aktivně pracují.

Ve škole pracuje aktivní žakovský parlament, jehož jednání se vedení školy účastní a reaguje na jeho podněty – např. úpravou prostředí relaxačních koutků, zkvalitněním stravování žáků apod. Škola udržuje partnerské vztahy s Gymnáziem Crimmitschau ve Spolkové republice Německo. Pravidelně organizuje výměnné pobyty žáků obou škol, což se pozitivně projevuje v prohlubování konverzačních dovedností žáků v anglickém i německém jazyce. Významná je spolupráce s místními organizacemi, které se starají o seniory a handicapované děti a mladé lidi - např. Usměváčci z.s. Vedení školy využívá plně bezbariérových prostor školy a umožňuje svým žákům pořádat v nich pro tyto spoluobčany různé kulturní a společenské akce a formovat tím postoje žáků školy k této skupině spoluobčanů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledovaných hodinách českého jazyka převažovala frontální výuka vhodně doplněná řízeným rozhovorem. Nedílnou součástí těchto hodin bylo pestré zapojování mezipředmětových vztahů a propojování teoretického učiva s realitou. Byla sledována účelná diferenciací činností. Čtenářská gramotnost byla podporována zejména pracovními listy. Žákům byla poskytována zpětná vazba v průběhu hodin, závěry hodin byly spíše neefektivní vzhledem k poskytování zpětné vazby žákům. Práce žáků ve dvojici a ve skupinách byla sledována omezeně. V části hodin docházelo k rozvoji kritického myšlení žáků a k práci s chybou. V některých hodinách žáci účelně používali mobily k vypracování zadaných úkolů.

V hodinách se společenskovedním zaměřením převažovalo sdělení tématu probíraného učiva na začátku vyučovací hodiny, které žákům neposkytovalo potřebnou počáteční motivaci. Při výkladu nového učiva a opakování již osvojených znalostí převládala snaha o předání faktografických informací. Absentovalo, i když se v daný okamžik nabízelo, podněcování žáků ke kritickému myšlení, hledání souvislostí a vedení žáků k vhodné argumentaci svých myšlenek a názorů. Průběžně kladenými otázkami vyučující usilovali o aktivizaci žáků, ta se však lépe dařila při zařazení samostatné práce nebo práce ve skupině. Vyučující průběžně kontrolovali samostatné práce žáků či práce ve skupinách, v menší míře využívali motivační a formativní funkci hodnocení. Nedostatkem větší části hospitovaných hodin byla absence závěrečného shrnutí, a tím i ověření splnění vzdělávacího cíle. Didaktická technika byla většinou účelně využívána k promítání prezentace jednotlivých bodů výkladu a podpoře názornosti výuky.

V hodinách cizích jazyků měli žáci příležitost rozvíjet komunikativní kompetence. Bylo to formou konverzace ve dvojicích, ve skupině nebo s učitelem. Nejvyšší aktivita a vzhledem k věku nejlepší jazykový projev byl zaznamenán u žáků prvního ročníku čtyřletého a osmiletého gymnázia. Tito žáci uměli projeviti svůj názor a argumentovat v anglickém jazyce. Využití audiovizuální techniky, anglických časopisů a dalších učebních pomůcek dopomohlo k procvičování poslechu, slovní zásoby a konverzace. K vyhledávání informací žáci používali mobily. Hodnocení žáků probíhalo na základě stanovených kritérií. Potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byly zohledňovány např. individuálním přístupem, diferenciací zadávaných úkolů. V závěrech vyučovacích hodin došlo někdy ke zhodnocení splnění stanovených cílů, většinou ale závěrečné fáze hodin neobsahovaly ani shrnutí učiva, ani hodnotící aspekt.

V úvodu většiny hospitovaných hodin matematiky a přírodovědných předmětů nebyl verbálně formulován vzdělávací cíl, vždy však vyplynul z průběhu výuky. Jeho vyhodnocení v závěru hodin bylo většinou formální, jen s minimální účastí žáků a neposkytovalo tak vždy vyučujícím okamžitou zpětnou vazbu. Frontální výuka byla účelně doplňována samostatnou a skupinovou prací. Při výkladu vyučující často podporovali zájem žáků o výuku zařazováním zajímavých souvislostí nového učiva s dosavadními zkušenostmi, využívali mezipředmětových vztahů a návazností učiva na jeho užití v praxi. Diferenciací výuky byla zaznamenána jen v menší části hodin. Žáci plnili stejné úkoly, pouze žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byla upravována doba na vypracování úkolu. Vyučující úspěšně pracovali s chybou a poskytovali žákům okamžitou zpětnou vazbu a to i za pomoci spolužáků. Pro ilustraci nového učiva byla často úspěšně využita didaktická technika, modely, mapy a další podpůrné učební materiály a pracovní listy. Při samostatných a skupinových činnostech žáci používali k řešení problémů mobilní telefony i tablety. Hodnocení žáků probíhalo průběžně, bylo motivační a poskytovalo žákům zpětnou vazbu.

Často bylo pozorováno v rámci hodnocení i sebehodnocení žáků, výjimečně i vzájemné hodnocení.

Plnění zadaných úkolů při výuce informačních a komunikačních technologií bylo efektivní. Žáci se velmi dobře orientovali v dané problematice a soustředěně pracovali. Vhodně byla využita diferenciacie v případě talentovanějšího žáka.

Hodiny výtvarné a hudební výchovy byly charakteristické podporou kreativního myšlení u žáků. Docházelo ke zdařilému propojování teoretické a praktické části hodin. Žáci byli vhodně motivováni a aktivně se zapojovali do hodin. Účelně byla do hodin zapojována didaktická technika.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Sdílený elektronický informační systém umožňuje všem aktérům vzdělávacího procesu systematické sledování úspěšnosti žáků v průběhu celého školního roku. Zákonní zástupci žáků jsou také průběžně informováni o prospěchu na třídních schůzkách nebo při osobních setkáních ve škole.

Škola zjišťuje individuální výsledky vzdělávání žáků obvyklými způsoby, především písemným a ústním zkoušením, podkladem pro hodnocení žáků jsou také referáty, prezentace žáků v jednotlivých předmětech, výstupy projektů apod. Pro srovnání výsledků se školami stejného typu je využíváno nepravidelně externí testování, s jehož výsledky škola zatím efektivně nepracuje.

Škola průběžně sleduje dosahované výsledky vzdělávání na úrovni tříd i jednotlivců v rámci čtvrtletních jednání pedagogické rady. Převažuje sumarizace nad analytickým hodnocením výsledků.

Výsledky vzdělávání žáků vykazují v posledních dvou letech vyrovnanou a velmi dobrou úroveň. Neprospívající žáci v tomto období nebyli žádní. Žáci se slabším prospěchem, příp. zvýšenou absencí byli ve škole evidováni, jejich problémy v učení se vedení školy i pedagogičtí pracovníci zabývali. Přijímání opatření k podpoře těchto žáků a kontrola jejich účinnosti není systematicky nastavena, je na odpovědnosti konkrétního pedagoga. Pro dosahování lepších výsledků u žáků ohrožených školním neúspěchem v jednotlivých předmětech škola nabízí např. konzultační hodiny u jednotlivých vyučujících, což někteří žáci využívají. Z podrobnější analýzy výsledků vzdělávání vyplývají i značné rozdíly mezi žáky v některých třídách, které se projevují již v přijímacím řízení. Toto zjištění se ne vždy promítá do diferenciacie výuky podle individuálních potřeb žáka.

Rozhodující zpětnou vazbou je pravidelně prováděná analýza maturitních zkoušek, jejichž výsledky zpravidla odpovídají průběžným výsledkům vzdělávání žáků. Ve společné i profilové části maturitní zkoušky se daří prospívat téměř všem žákům. V roce 2018 neprospěl jeden žák, v roce 2019 dva.

Škola vytváří žákům vhodné podmínky pro zapojení do vědomostních a sportovních soutěží. Žáci se pravidelně účastní oblastních, regionálních i republikových soutěží a olympiád, v některých se umísťují na předních místech.

Kvalita poskytovaných služeb školního poradenského pracoviště se od poslední inspekční činnosti zvýšila v oblasti kariérového poradenství, jehož služby jsou zajišťovány v rámci nového projektu. Zlepšila se spolupráce s vysokými školami, např. žáci školy mají možnost se na jejich půdě zúčastňovat workshopů. Pomocí pro výběr dalšího studia jsou testy profesní orientace a neformální setkání s bývalými absolventy, kteří navštěvují školu ve vysokém

počtu. Škola má přehled o úspěšnosti nebo neúspěšnosti jejich dalšího vzdělávání. Škola pomáhá ve spolupráci se vzdělávacími organizacemi zájemcům pokračovat v dalším studiu ve Velké Británii (od roku 2015 šest žáků).

Na dobré úrovni je realizována prevence rizikových jevů. Jednou z forem adaptační podpory žáků v prvním ročníku osmiletého a čtyřletého gymnázia jsou integrační programy konané ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou. Ve škole nebyly v posledních dvou letech zjištěny rizikové jevy závažného charakteru a žáci nebyli klasifikováni sníženým stupněm z chování. V některých případech byly formou preventivních programů řešeny vztahové problémy v třídních kolektivech, které se po této intervenci zlepšily.

Pedagogičtí pracovníci jsou seznámeni s podpůrnými opatřeními, která jsou poskytována žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Aktuální informace získávají od výchovné poradkyně na pravidelných týdenních poradách. Účinnost podpůrných opatření (úprava času, individuální přístup) je vyhodnocována.

Žáci školy se podílejí na organizování adventních dílen, jejichž výtěžek je používán z velké části na charitativní účely. Nastavená spolupráce v sociální oblasti vede k posílení sociálních kompetencí žáků a jejich občanských hodnot. V rámci kariérního poradenství udržuje škola aktivní vztahy s významnými místními firmami, které škole umožňují exkurze do jejich prostor, seznamují žáky s možností profesního uplatnění a formou sponzorských darů podporují další rozvoj školy.

Účelná spolupráce je také navázána se zákonnými zástupci. V každé třídě je z jejich řad zvolen tzv. třídní důvěrník, který rovněž poskytuje zpětnou vazbu vedení školy. Tito třídní důvěrníci tvoří Radu rodičů. Vedení školy s podněty účelně pracuje.

Pestrost vzdělávání je zvyšována účastí v projektech, např. se jedná o projekty Edison, Titanic či Erasmus Plus stážisté. Tyto projekty rozvíjejí jazykové, kulturní a historické znalosti žáků.

Závěry

Vývoj školy

- mírně klesající počet žáků
- zkvalitnění materiálně technického vybavení školy

Silné stránky

- získávání zpětné vazby v oblastech sociálních vztahů a kvality poskytovaného vzdělávání vedoucí k přijímání opatření a jejich následnému vyhodnocování
- posilování postojů žáků a jejich sociálních kompetencí a občanských hodnot

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- přijímání, monitorování a vyhodnocování účinnosti opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání není dostatečně systematické
- v oblasti vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků a přijímání účinných opatření je efektivita činnosti pedagogické rady a předmětových komisí nízká
- neefektivní závěry hodin, které neposkytují dostatečnou zpětnou vazbu žákům, ani pedagogům

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- analyzovat přijímaná opatření a vyhodnocovat jejich účinnost v oblasti výsledků vzdělávání
- systematicky nastavit vyhodnocování výsledků vzdělávání a zapojit efektivně předmětové komise a pedagogickou radu
- zaměřit se na efektivní závěry hodin poskytující dostatečnou zpětnou vazbu žákům a pedagogům

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jednání pedagogické rady 2019/2020
2. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
3. Vize pro Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem, ze dne 1. 3. 2013
4. Školní vzdělávací program Duhová škola – čtyřleté studium, platnost dokumentu od 1. 9. 2011, včetně dodatků
5. Školní vzdělávací program Duhová škola – osmileté studium, platnost dokumentu od 1. 9. 2011, včetně dodatků
6. Školní řád, ze dne 31. 8. 2019
7. Elektronické třídní knihy, školní rok 2019/2020 (seznámení žáků s řády školy)
8. Školní akční plán rozvoje vzdělávání na období 2017 – 2019, říjen 2017
9. Plány předmětových komisí
10. Záznamy z jednání předmětových komisí, školní rok 2019/2020
11. Rozvrhy tříd, školní rok 2019/2020
12. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2019/2020
13. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
14. Dokumentace k projektům
15. Plán hospitační činnosti na školní rok 2019/2020, ze dne 28. 8. 2019
16. Zápisy z hospitační činnosti, školní rok 2019/2020
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2019/2020
18. Zpráva pro školu z testování 2018/2019 v projektu CLoSE
19. Dokumentace školního poradenského pracoviště
20. Dotazníkové šetření, školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Andrea Zadinová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Andrea Zadinová v. r.

Mgr. Dagmar Formánková, školní inspektorka

Mgr. Dagmar Formánková v. r.

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Kuličková v. r.

Mgr. Stanislav Novotný, přizvaná osoba specialista na střední odborné vzdělávání

Stanislav Novotný v. r.

Hana Štefánková, přizvaná osoba specialista na II. stupeň základního vzdělávání

Hana Štefánková v. r.

V Havlíčkově Brodě 22. 4. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Milan Hanák,
ředitel školy

PaedDr. Milan Hanák v. r.

V Bystřici nad Pernštejnem 28. 4. 2020